

Sygn. akt IV U 1424/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania I. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 czerwca 2014 roku nr (...)

w sprawie I. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wypłatę emerytury

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej się I. D. prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku;
2. wniosek o przyznanie ustawowych odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. celem rozpoznania.

Sygn. akt IV U 1424/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 14 stycznia 2015 roku

Decyzją z dnia 13 czerwca 2014 roku ZUS Oddział w T. wstrzymał I. D. wypłatę emerytury od dnia 1.07.2013 r. z uzasadnieniem, iż nie nadesłała ona urzędowo potwierdzonego poświadczenia życia i zamieszkania.

Od powyższej decyzji I. D. złożyła odwołanie domagając się wypłaty emerytury wraz z ustawowymi odsetkami za okres w którym nie otrzymała przedmiotowego świadczenia, czyli od 1.07.2013 r. do 30.09.2013 r. Na uzasadnienie podniosła, iż druk poświadczenia życia i zamieszkania został wysłany przez ZUS listem zwykłym i nie wiedziała ona, iż jest to tak ważny dokument wypełniła go i odesłała także listem zwykłym nie zauważwszy adnotacji na jego odwrocie, iż ma on być potwierdzony przez właściwy urząd lub osobę do tego upoważnioną w państwie zamieszkania.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie powołując argumentację z zaskarżonej decyzji, iż przesłany do ZUS w dniu 3.06.2013 r. formularz poświadczenia życia i zamieszkania nie został prawidłowo wypełniony, gdyż

własnoręczność jej podpisu winna być potwierdzona przez przedstawiciela instytucji upoważnionej do dokonywania takich czynności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 17.08.2012 r. ZUS przyznał I. D. zaliczkę na poczet emerytury poczynszy od dnia 1.07.2012 r. Decyzja ta była decyzją zaliczkową z uwagi na trwające postępowanie wyjaśniające dotyczące okresów ubezpieczenia na terenie Węgier. Kolejną decyzją z dnia 15.02.2013 r. ZUS przeliczył ubezpieczonej zaliczkę na poczet emerytury poczynszy od dnia nabycia uprawnień do świadczenia, czyli od 1.07.2012 r.

Dowód: akta ZUS

Pismem z dnia 14.05.2013 r. organ rentowy przesłała ubezpieczonej druk poświadczenia życia i zamieszkania emeryta lub rencisty zawierające pouczenie dotyczące prawidłowego wypełnienia. Przesłany formularz został wypełniony przez odwołującą w dniu 3.06.2013 r. i wpłynął do Zakładu już w dniu 6.06.2013 r. Brak było jednak na nim potwierdzenia własnoręczności podpisu ubezpieczonej przez odpowiednią instytucję.

Z uwagi na brak urzędowego potwierdzenia własnoręczności podpisu ubezpieczonej ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 13.06.2013 r. wstrzymał wypłatę emerytury poczynszy od dnia 1.07.2013 r.

Od tej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie.

Dowód: akta ZUS

W październiku 2013 r. wpłynęło do ZUS poświadczenie życia i zamieszkania z urzędowym potwierdzeniem własnoręczności podpisu odwołującej. W związku z powyższym ZUS decyzją z dnia 7.11.2013 r. podjął wypłatę zaliczki na poczet przysługującej emerytury poczynszy od dnia 1.10.2013 r., to jest od miesiąca przedłożenia poświadczenia życia i zamieszkania z urzędowym potwierdzeniem własnoręczności podpisu.

Decyzją ZUS z dnia 21.11.2013 r. ustalono wysokość emerytury ubezpieczonej w związku z potwierdzeniem przez węgierską instytucję ubezpieczeniową zagranicznych okresów ubezpieczenia.

Dowód: akta ZUS

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych z akt ZUS.

Dokumenty, dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), a dokumenty prywatne świadczyły o tym, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo decyzją z dnia 13.06.2013 r. wstrzymał wypłatę emerytury ubezpieczonej z uwagi na to, iż przedłożone przez nią w dniu 6.06.2013 r. poświadczenie życia i zamieszkania nie zawierało urzędowego potwierdzenia własnoręczności podpisu.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.) na żądanie organu rentowego emeryt lub rencista

jest zobowiązany do potwierdzania własnoręcznym podpisem istnienia dalszego prawa do pobierania świadczeń określonych ustawą. Jak wynika z ust. 3 tego przepisu własnoręczność podpisu osób, o których mowa między innymi w ust. 1 potwierdzają nieodpłatnie właściwe organy administracji rządowej lub jednostek samorządu terytorialnego. Z kolei ust. 5 tego artykułu mówi o tym, iż w razie niespełnienia wymogu, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 101 i 134 stosuje się odpowiednio, co oznacza, że wypłatę świadczenia wstrzymuje się.

W omawianym stanie faktycznym zastosowanie znajdzie także art. 64 § 2 kpa w zw. z art. 180 §1 kpa. Ten ostatni wskazuje, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy kodeksu, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach.

Według treści art. 63 § 1 kpa podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu, a także za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej utworzoną na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zgodnie natomiast z art. 64 § 2 kpa jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

Odnosząc powyższe przepisy do omawianego stanu faktycznego należy stwierdzić, iż ZUS niezasadnie otrzymawszy w dniu 6.06.2013 r. wypełniony przez odwołującą i wysłany formularz poświadczenia życia i zamieszkania jednak bez urzędowego potwierdzenia własnoręczności jej podpisu od razu zastosował art. 128 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wstrzymał wypłatę emerytury.

Przede wszystkim analizując przedmiotowy art. 128 i dokonując jego wykładni literalnej należy dojść do wniosku, iż w ust. 5 jest odesłanie tylko i wyłącznie do ust. 1, to znaczy, iż wstrzymanie wypłaty świadczenia ma nastąpić w przypadku niewypełnienia zobowiązania do potwierdzenia własnoręcznym podpisem istnienia dalszego prawa do pobierania świadczeń. W ustępie 5 nie ma natomiast wskazania także na ust. 3 w którym jest właśnie mowa o potwierdzeniu własnoręczności podpisu przez właściwe organy lub instytucje. Taki układ omawianego przepisu prowadzi do wniosku, iż ustawodawca powiązał konsekwencję z ust. 5 w postaci wstrzymania prawa do świadczenia z brakiem w ogóle przedłożenia w organie poświadczenia życia i zamieszkania. Inaczej natomiast sytuacja ma się, gdy przedłożony formularz nie zawierał stosownego potwierdzenia własnoręczności podpisu przez właściwą instytucję.

Powyższe oznacza, że ZUS nie powinien od razu zawieszać wypłaty emerytury zaliczkowej przysługującej ubezpieczonej, skoro wysłała ona stosowny formularz poświadczenia życia i zamieszkania opatrzony jej podpisem, który wpłynął do ZUS już w dniu 6.06.2013 r. Organ rentowy posiadał więc informację zwrotną potwierdzającą, że uprawniona żyje i gdzie zamieszkuje. Zatem także wykładnia funkcjonalna art. 128 nie uzasadnia podjętego przez ZUS działania. Reasumując sam fakt, iż formularz nadesłany przez ubezpieczoną zawierał błąd formalny w postaci niepotwierdzenia własnoręczności podpisu przez odpowiednią instytucję nie był podstawą do natychmiastowego zawieszenia prawa do świadczenia. ZUS powinien był wezwać odwołującą do uzupełnienia tego braku zgodnie z treścią art. 64 § 2 w zw. z art. 180 § 1 kpa, a w razie jego nieuzupełnienia w terminie dopiero zastosować art. 128 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wstrzymując wypłatę świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS przyznając odwołującej się prawo do wypłaty emerytury za okres od 1.07.2013 r. do 30.09.2013 r. Ponadto w pkt 2 przedmiotowego rozstrzygnięcia Sąd przekazał do ZUS Oddział w T. wniosek odwołującej o przyznanie ustawowych odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia emerytalnego - jako nowe żądanie dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy - celem rozpoznania na podstawie art. 477¹⁰ § 2 kpc.